

Fenyegető jogalkotás

VISSZHANG - LVI. évfolyam, 47. szám, 2012. november 23.

Fenyegetni a magánéletben sem szép dolog, ráadásul teljesen fölösleges, mert a visszájára fordul. Aki azzal akar elérni valamit, hogy deklarálja azt, kárt tud okozni a kívánalmát végre nem hajtó személynek, pont azt bizonyítja, hogy habozik kárt okozni. Kovács Zoltán nagyon jól érzett rá, hogy valami ilyesmi lehet abban, hogy az igazságügyi miniszter bővíteni akarja a KEHI jogkörét (*Selejtező, ÉS*, 2012/42., okt. 19.). Mert mi értelme az állami támogatásokkal visszaélőket megijeszteni azzal, hogy ezentúl a KEHI is a körmükre nézhet, amikor minden pályázati kiírás tartalmazza a folyamatos ellenőrzést. És a kisebbségi állami tulajdonosnak sincsen szüksége a KEHI támogatására, mert ellenőrzési jogát a társasági törvény biztosítja. Mindezek ellenére évtizedek óta van lopás, sítolás, hűtlen kezelés. De ezek nem azért vannak, mert az APEH-nak (ma NAVI) és a vámőrségnek, a munkaügyi és a pénzügyi hatóságoknak nincsen elég felhatalmazásuk az ellenőrzésre, hanem azért, mert egyszerűen nem élnek vele. Vagy ha igen, és véletlenül valamibe beleszaladnak, akkor fentről arra kapnak utasítást, hogy az ellenőrzést hagyják abba. A PSZÁF évekkkel ezelőtt megállapította, hogy a Postabank nem folytat prudens banki tevékenységet, az APEH rájött, hogy Simicska cégeit adóhiánnyal adták el, és a belső ellenőrzés azt is feltárta, hogy a BKV gazdálkodása pazarló. Mégis tovább folyt Princz bankelnök állami finanszírozása, Simicska ellen elévült a gyanú, és Vitézy Dávidnak is bizalmat szavazott a főváros. Ezek persze politikai ügyek, de nem látszik hatékonynak a fenyegetőzés a gazdaságban sem.

Gyurcsánynak volt az a költségvetési bevételt gyarapító ötlete, hogy minden alkalmazott után legalább a minimálbér kétszerese alapján kell befizetni a járulékokat. S ha egy cég ragaszkodott ahhoz, hogy nem adózik többet, mint az a valóban kifizetett bér után jogos, akkor azt be kellett jelenteni. Ez a bejelentési kötelezettség a rendkívüli adóellenőrzés szinonimája volt. Gyurcsány rosszul kalkulált: igaz ugyan, hogy adóellenőrzést még a legakkurátusabban könyvelő cégek sem kívánnak maguknak, de ha nincs miből fizetni, bevállalják. S az ellenőrzések nem tudták bizonyítani, hogy a minimálbérre bejelentett alkalmazott nem minimálbért kapott. Szabolcsban vizsgálatok százainak kellett zátonyra futnia, hogy feladják a meghirdetett célt: mindenkit ellenőriznek. Még emlékszünk arra, amikor az újságokat, szellemi műhelyeket azzal fenyegették, hogy munkatársaik nem adhatnak számlát nekik, mert az bűjtatott foglalkoztatás. Kezdetben volt ugyan némi riadalom, de mára már visszaállt a korábbi helyzet. Hasonlóan járt a korábbi kormányzat a vélelmezett jövedelemmel vagy a vagyonosodási vizsgálatokkal is. Egész egyszerűen nem volt apparátusa, hogy végrehajtsa saját rendeletét.

Úgy látszik, a mostani kormányzat is azt gondolja, elegendő, ha a szándékok a törvényben megjelennek. Rögzítik, hogy kétmillió forint fölötti áfatartalomnál a számlát tételesen kell bevallani – a visszaélések megelőzése érdekében. Holott az adóhatóságnak eddig is joga és kötelezettsége volt a kiemelkedő áfavonzatú számlák ellenőrzése, és minden átfogó ellenőrzésnél ezzel is kezdte, és ha akarta, könnyedén rá is jött a visszaélésre. Vagy a mai sláger, a KATA: 2013-tól valóban előnyös lehet a kisadózóknak a tételes adózás. És az is lehet, hogy egyesek ezzel vissza akarnak élni. Őket a jogalkotó azzal fenyegeti meg, hogy minden kisadózóval bonyolított ügyletet külön, név szerint be kell jelenteni. Mi lesz? Aki tilosban jár, azt eddig is egy lelkiismeretes adóellenőrzés elkapálta színlelt szerződésért, munkaviszonyra szorítva őket. Ettől a mostani bejelentési kötelezettségtől nem fognak visszariadni. Az a több százezer viszont, akinek rendben a szénája, milliós nagyságrendű tételt jelent be, amelyet lehetetlen ellenőrizni. Szegény megboldogult édesapám mondta mindig: ha te nem veszed komolyan magadat, akkor miért várod el, hogy mások komolyan vegyenek?